

کارگاه آموزشی رشد اقتصادی کنترل تورم و تکافل

سخنران:

دکتر مهدی منصوری بیدکانی

اهداف این درس

- * آشنایی با مفهوم GDP
- * آشنایی با رشد اقتصادی و تفاوت آن با توسعه
- * بررسی وضعیت رشد اقتصادی در یک دهه اخیر
- * آشنایی با شرایط تورم و مبحث کنترل نقدینگی
- * آشنایی با تکافل به عنوان ابزار کنترل تورم

ترمینولوژی

▶ تولید ناخالص ملی (GNP) چیست؟

▶ ارزش پولی کالا و خدمات نهایی تولید شده و مبادله شده در اقتصاد توسط افراد یک کشور چه در داخل کشور و چه در خارج کشور در یک دوره معین.

ترمینولوژی

▶ تولید ناخالص داخلی (**GDP**) چیست؟

▶ ارزش پولی کالا و خدمات نهایی تولید شده و مبادله شده در اقتصاد توسط افراد یک کشور چه در داخل کشور و چه در خارج کشور در یک دوره معین.

روش های محاسبه

▶ روش ارزش افزوده

▶ روش مخارج

▶ روش درآمدی

Several white diagonal lines of varying lengths and thicknesses are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract design element.

ارزش افزوده؟

▶ ارزش اقتصادی ایجاد شده و اضافه شده در طی یک دوره ی معین

آمار اقتصادی

▶ در سال ۱۴۰۱ ارزش افزوده گروه کشاورزی به قیمت های ثابت سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۵۷۸.۸ هزار میلیارد ریال برآورد گردید که نسبت به سال قبل ۱.۱ درصد افزایش نشان می دهد؛ این در حالی است که رشد این بخش در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن ۲.۶- بوده است. برآوردهای انجام شده بر اساس آمارهای پایه دریافتی از وزارت جهاد کشاورزی حاکی از آن است که تولید محصولات زراعی و باغی در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل به ترتیب $\frac{4}{3}$ و ۰.۲- درصد و تولید محصولات اصلی دامی ۲.۷ درصد تغییر یافته است. همچنین بر مبنای محاسبات اولیه، ارزش افزوده گروه نفت در سال ۱۴۰۱ به قیمت های ثابت سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۲۷۲.۲ هزار میلیارد ریال برآورد گردید که گویای رشد ۱۰ درصدی نسبت به سال قبل است.

آمار اقتصادی

► بر اساس محاسبات اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی، تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (با نفت و بدون نفت) و به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ در سال ۱۴۰۱ به ترتیب به ۱۵۱۵۴ و ۱۳۸۸۲ هزار میلیارد ریال رسیده است

► این آمار در سال ۱۴۰۰ (۱۴۵۷۱ و ۱۳۴۱۶ هزار میلیارد ریال)

ترمینولوژی

▶ رشد اقتصادی (EG) چیست؟

$$EG = \frac{GDP_t - GDP_{t-1}}{GDP_{t-1}} \quad \blacktriangleright$$

ترمینولوژی

► تعریف جدید رشد اقتصادی؟

► تعریف مدرن رشد اقتصادی در برگیرنده رفاه اقتصادی نیز می باشد. سیمون در این باره معتقد است که (رشد اقتصادی مدرن بیانگر یک رشد دائمی در عرضه کالا و خدمات و رشد جمعیت هموراه با افزایش در حجم کالاها و خدمات سرانه است) .

رشد اقتصادی امری ضروری...

▶ رشد اقتصادی برای حیات بشری یک امری ضروری است که اگر نباشد، تعالی معنوی هم در کار نخواهد بود (من لا معاش له لا معاد له) کسی که زندگی مادی اش تامین نباشد، زندگی اخروی اش هم در خطر قرار می گیرد. واقعیت این است که وقتی جمعیت رشد می کند، اگر اقتصاد رشد نکند، در بهترین حالت، فقر بین جامعه توزیع می شود و عدالت پیدا نخواهد شد.

عوامل مهم در رشد اقتصادی...

عوامل رشد اقتصادی

مثال

منابع انسانی

اندازه نیروی کار، آموزش، مهارت،
انضباط

منابع طبیعی

نفت و گاز، معادن، زمین، آب و هوا

سرمایه اجتماعی

اعتماد بین افراد، اعتماد بین حاکمیت و مردم
همبستگی ملی، عزتمندی ملی (توکلی، ۱۳۸۰: ۲۵۵)

تشکیل سرمایه

زیربناها، تجهیزات و ماشین آلات، کارخانه ها،
بنگاه های کشاورزی

فناوری و

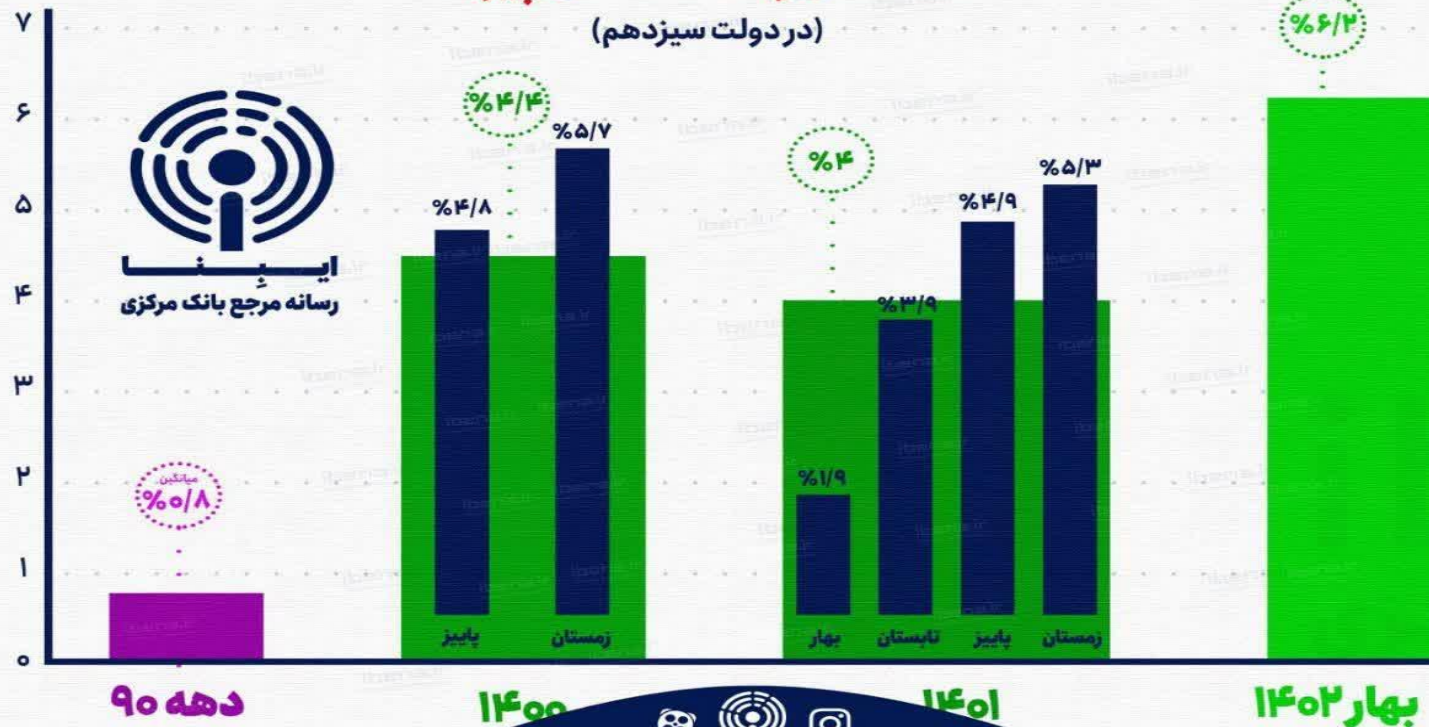
کیفیت دانش و توانایی مهندسی، کیفیت
مدیریت، دستاورد نوآوری

کارآفرینی

یک گزارش اجمالی:

هفت فصل رشد اقتصادی پیوسته

(در دولت سیزدهم)

ترمینولوژی

▶ تورم چیست؟ افزایش سطح عمومی قیمت ها

▶ منکیو هزینه های تورم و هزینه های کاهش آن را یکی از چهار سوال بسیار مهم حل نشده در اقتصاد کلان می داند و همین نکته اهمیت مطالعه در زمینه تورم را نشان می دهد
(MANKIW, 1994).

علل بروز تورم در ایران

- ▶ ۱- عوامل ساختاری یا بنیادی هستند که ریشه در ساختار نامناسب و نابسامان اقتصاد گذشته دارند که عمدتاً در طول زمان شکل گرفته اند و آنها را باید در تحولات اساسی و بلند مدت جستجو کرد.
- ▶ ۲- عوامل سازمانی که در کوتاه مدت قابل تخفیف و قابل حل است. در همین راستا، بسیاری از اقتصاددانان اعم از خارجی و داخلی در ورای تورم سه دهه ی ۹۰-۱۳۶۰ وقایعی نظیر جنگ، افزایش قیمت نفت، تحریم های اقتصادی، خشکسالی و کاهش برداشت محصولات کشاورزی را دخیل است.

علل بروز تورم در ایران

► به نظر پولگرایان، تورم پولی ناشی از عدم موازنه بین رشد عرضه ی پول و رشد تولیدات حقیقی است. در نتیجه، سیاست های پولی اعمال شده توسط دولت عامل اصلی تورم است و رشد عرضه ی پول شرط اصلی ایجاد تورم است. از این رو، میلتون فریدمن (۱۹۷۰) معتقد است که تورم تنها از طریق افزایش سریع تر حجم پول نسبت به تولید ایجاد می گردد و پول تنها عامل موثر بر درآمد اسمی است. در بلند مدت با فرض برون زا بودن نرخ ارز، رشد تولید حقیقی تنها عامل موثر بر تورم قیمت ها محسوب می گردد. به این ترتیب، اگر انبساط پولی شرط اصلی برای ایجاد تورم باشد و عرضه ی پول نیز توسط دولت کنترل شود. در این صورت دولت مسئول ایجاد تورم است (اخوی، ص ۱۰۷).

ترمینولوژی

▶ پایه پولی چیست؟

▶ به مقدار کل پول ایجاد شده توسط بانک مرکزی که قابلیت نقدشوندگی بالا دارد گفته می شود

یک گزارش اجمالی:

- ▶ . پایه پولی با رشد ۳۰ درصدی از ابتدای سال گذشته، به بیش از ۷۸۵ هزار میلیارد تومان رسیده است. این در حالی است که در مدت مشابه سال ۱۴۰۰ پایه پولی ۲۳.۸ درصد رشد کرده بود.
- ▶ همچنین رشد نقطه به نقطه پایه پولی در دی ماه سال ۱۴۰۱ نسبت به دی ماه سال ۱۴۰۰ معادل ۳۸.۲ درصد بود اما این متغیر پولی در دوره مشابه سال گذشته ۳۵.۵ درصد رشد کرده بود.
- ▶ این موضوع می تواند نگران کننده باشد.

ترمینولوژی

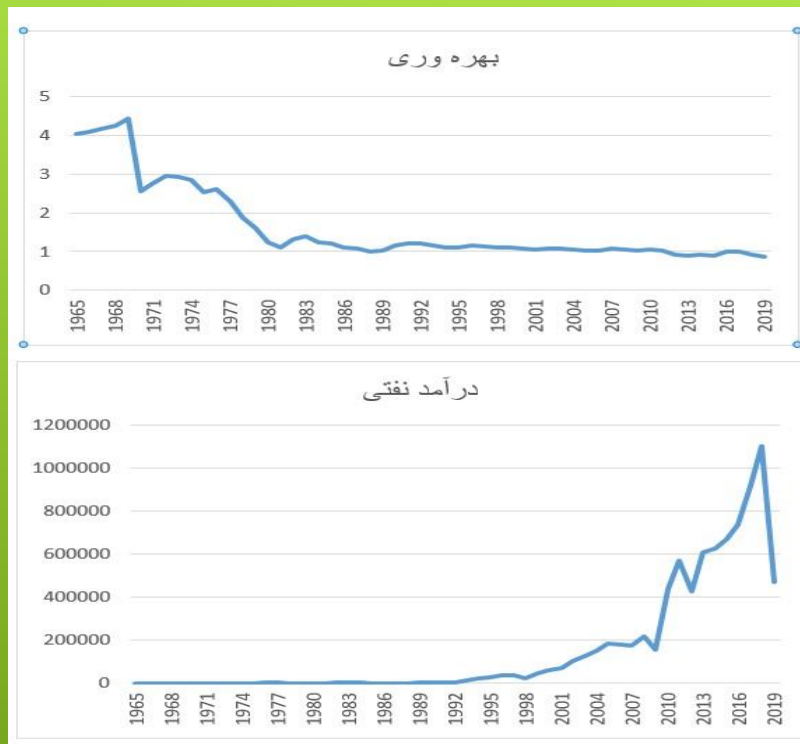
► نقدینگی چیست؟

► حجم تمامی اسکناس‌ها و اعتبارات افراد در نزد بانک‌ها

یک گزارش اجمالی:

► نقدینگی به عنوان مهمترین متغیر اثرگذار بر نرخ تورم که می تواند به تقاضای موثر و افزایش قیمت ها در اقتصاد منجر شود، کاهش قابل توجهی داشته و رشد دوازده ماهه آن در یک روند نزولی از ۴۲.۸ درصد در مهرماه ۱۴۰۰ به ۲۶.۹ درصد در شهریور ماه ۱۴۰۲ رسیده است

اشاره ای به بهره وری

با توجه به نمودار های فوق که بهره وری کل عوامل تولید و درآمدهای نفتی دولت در ایران است مشهود است بیشترین مقدار بهره وری در سال ۱۹۶۹ بوده است که به عدد ۴/۴ رسیده و پس از آن در سال ۱۹۷۰ با توجه به افزایش درآمدهای نفتی و حرکت های پوپولیستی مانند اصلاحات ارضی باعث کاهش بهره وری شده است و از سال ۱۹۷۳ با افزایش قیمت نفت همچنان سقوط بهره وری کل ادامه دارد بعد از آن نیز با افزایش درآمدهای نفتی دولت از سال ۱۹۹۲ به تبع آن بهره وری نیز در کشور کاهش به نسبت کمتری یافته است.

ترمینولوژی

▶ سیستم مالی چیست؟

▶ سیستمی است که امکان تبادل وجه و اعتبار میان مشارکت کنندگان در بازارهای اقتصادی مانند وام دهندگان، سرمایه گذاران و وام گیرندگان، بیمه گر و بیمه گذار را فراهم می کند.

▶ در حقیقت سیستم های مالی برای برقرای ارتباط مؤثر و منظم میان سرمایه گذاران و سپرده گذاران، از اجزای مختلف و پیچیده ای تشکیل شده، که اغلب توسط بازارها و موسسات مالی پشتیبانی می شوند.

سیستم مالی مدرن:

► یک سیستم مالی مدرن از مجموعه‌ای از بانک‌ها و بیمه‌های دولتی یا خصوصی، بازارهای مالی، ابزارهای مالی و خدمات مالی تشکیل می‌شود. سیستم‌های مالی امکان سرمایه‌گذاری و جابجایی ابزارهای مالی را فراهم می‌نمایند و نیز تخصیص بودجه میان بخش‌های مختلف اقتصاد را امکان‌پذیر می‌کنند، همچنین افراد و شرکت‌ها را قادر می‌سازند تا ریسک موجود را به اشتراک بگذارند.

سیاست های اقتصادی

۱- سیاست های پولی (متولی آن طبق قانون بانک مرکزی است نه مجلس!!!)

۲- سیاست های مالی

سیاست های پولی:

▶ سیاست پولی، مجموعه ای از ابزارهایی است که بانک مرکزی یک کشور برای ارتقای رشد اقتصادی پایدار از طریق کنترل عرضه کلی پول، در دسترس بانک ها، مصرف کنندگان و کسب و کارهای آن کشور، قرار می دهد.

▶ ۱- سیاست های پولی انبساطی

▶ ۲- سیاست های پولی انقباضی

تعریفی متفاوت از سیاست های پولی انقباضی:

- ▶ سیاست پولی، مجموعه ای از ابزارهایی است که بانک مرکزی و بیمه مرکزی یک کشور از طریق کاهش عرضه کلی پول که در آن، نرخ های بهره به منظور کاهش رشد عرضه پول و کاهش تورم، افزایش داده می شود.
- ▶ یکی از ابزار های مهم سیاست اقتصادی انقباضی پولی بیمه های زندگی است...

شاخص های بیمه ایران و جهان

Participants Contribution

Participants

Pool of Contributions

Participants Contribution

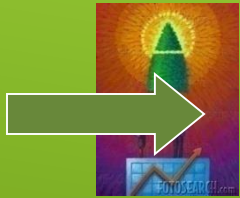

Participants

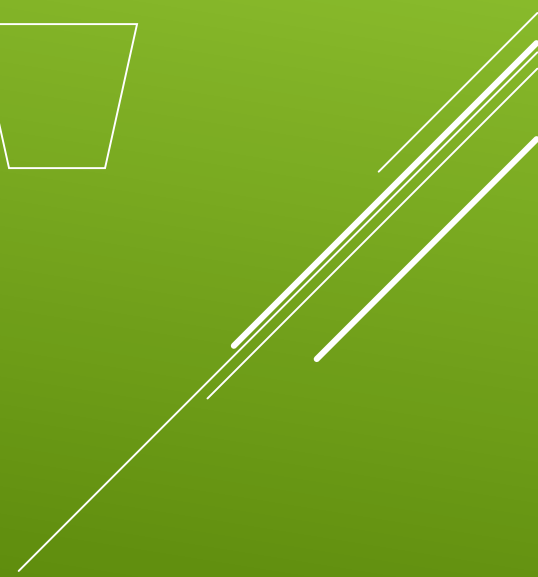
Pool of Contributions

**Investment in
Shariah Complaint
Avenues**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as
mudarib)**

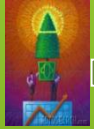

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala Fee

Claims

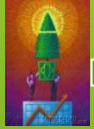
Re-Takaful Expense etc.

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala Fee

Claims

Re-Takaful Expense etc.

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala fee, Claims, Re-Takaful Expenses

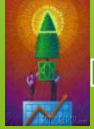
SURPLUS

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala fee, Claims, Re-Takaful Expenses

SURPLUS

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala fee, Claims, Re-Takaful Expenses

SURPLUS

Contingency Reserve

Charity

Distribute Among Participants

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala fee, Claims, Re-Takaful Expenses

SURPLUS

Contingency Reserve

Charity

Distribute Among Participants

Participants Contribution

Participants

**Investment in
Shariah Complaint Securities**

**Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)**

Pool of Contributions

Wakala fee, Claims, Re-Takaful Expenses

SURPLUS

Contingency Reserve

Charity

Distribute Among Participants

Investment in
Shariah Complaint Securities

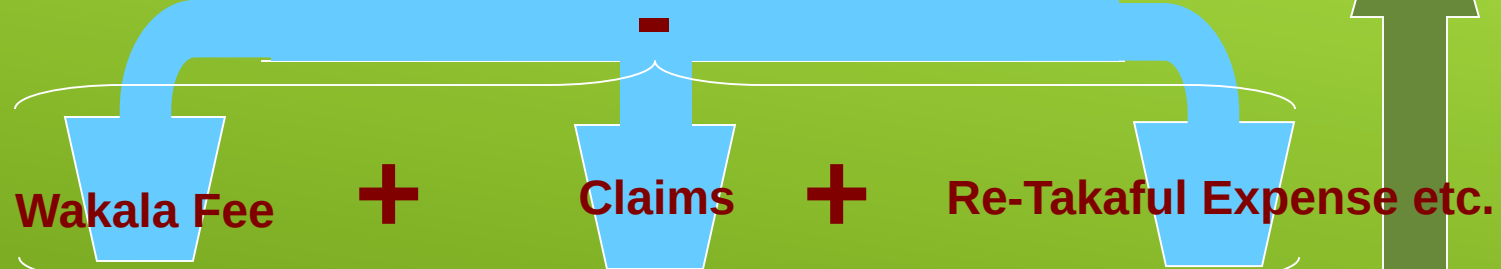
Profit from Investment
(Part of the profit goes to the
Company for acting as mudarib)

Participants Contribution

Participants

Pool of Contributions

SURPLUS

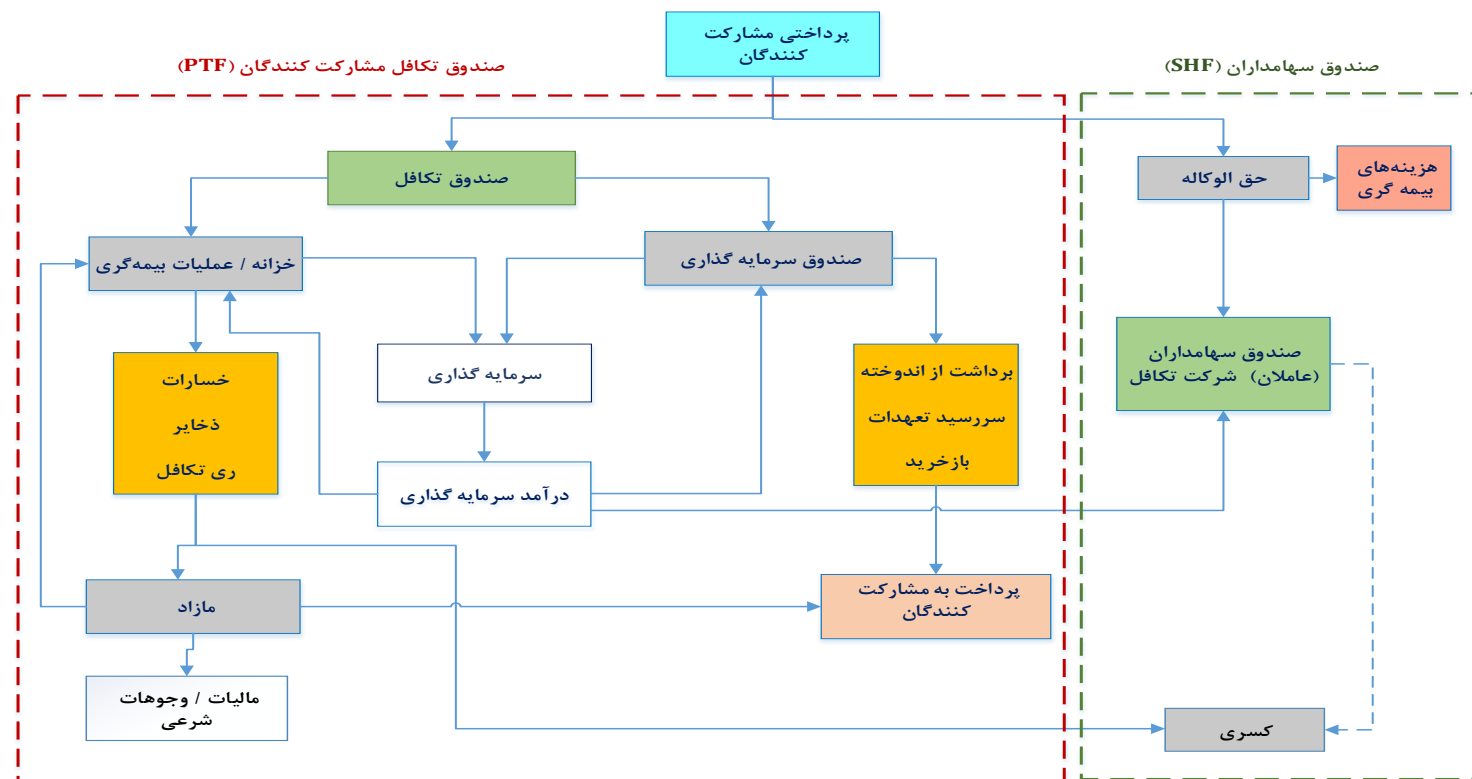
Contingency Reserve

Charity

Distribute Among Participants

الگوی مضاربه وکالت تکافل خانواده شرکت بیمه "ما"

ممنون از توجه تان

